Zpravodaj městyse Lukov

2/2026 ČERVENEC

Vážení spoluobčané,
dostává se Vám do rukou další vydání našeho zpravodaje, které vychází v roce, kdy se uzavírá jedno volební období a zároveň se otevírá prostor pro rozhodování o budoucím směřování naší obce.
Rád bych Vám touto cestou upřímně poděkoval za důvěru, podporu i spolupráci, které jste vedení obce a zastupitelům během uplynulých let projevovali. Vaše podněty, zájem o dění v obci i ochota zapojovat se do společných aktivit jsou důležitou součástí života naší komunity a motivací pro naši práci.
Letošní rok je také rokem voleb do zastupitelstva obce. Právě komunální volby mají bezprostřední vliv na každodenní život nás všech – rozhodují o tom, jakým směrem se bude obec v dalších letech rozvíjet, jaké projekty budou realizovány a jak bude pečováno o veřejný prostor i společný majetek. Proto bych Vás chtěl povzbudit, abyste svého volebního práva využili. Každý hlas má svou váhu a účast ve volbách je projevem zájmu o místo, kde žijeme.
Na závěr mi dovolte poděkovat všem členům zastupitelstva za jejich práci, čas a energii, které během uplynulého volebního období věnovali rozvoji naší obce. Mnohá rozhodnutí nebyla jednoduchá, ale vždy byla vedena snahou hledat nejlepší řešení pro naše občany. Poděkování patří také zaměstnancům obce, členům výborů, spolkům i všem dobrovolníkům, kteří se podílejí na tom, aby byla naše obec příjemným místem pro život.
Přeji Vám příjemné čtení zpravodaje, pevné zdraví a mnoho spokojených dní. Užijte si teplé letní dny a odpočinek na dovolené, kterou budete mít. Zároveň věřím, že se při nadcházejících volbách setkáme u volebních uren a společně budeme i nadále utvářet budoucnost naší obce.

S úctou Marek Langer
Starosta městyse Lukov

TOTO ČÍSLO ZPRAVODAJE VYCHÁZÍ TENTOKRÁT O MĚSÍC POZDĚJI Z TECHNICKÝCH DŮVODŮ. DĚKUJEME ZA VAŠI TRPĚLIVOST A VĚŘÍME, ŽE SI I PŘES MALÉ ZPOŽDĚNÍ ZPRAVODAJ RÁDI PŘEČTETE.

První polovina roku 2026 byla v Lukově ve znamení řady důležitých rozhodnutí, která se týkala jak rozvoje infrastruktury, tak správy majetku městyse, podpory místních služeb nebo přípravy dalších investic. Zastupitelé během několika jednání schválili projekty zaměřené na zlepšení kvality života obyvatel i hospodaření městyse.

MODERNIZACE PRODEJNY COOP POKRAČUJE

Jedním z nejvýznamnějších projektů letošního roku je modernizace místní prodejny COOP. Na začátku roku zastupitelstvo schválilo její přestavbu na moderní bezobslužný provoz v režimu 24 hodin denně, sedm dní v týdnu. Současně odsouhlasilo možnost bezplatného využívání přebytků elektrické energie z fotovoltaické elektrárny na kulturním domě.
Na dalším zasedání následovala pozitivní zpráva – městys uspěl v dotačním programu Jihomoravského kraje na podporu venkovských prodejen a získal dotaci ve výši 215 tisíc korun na vybudování prodejny v režimu 24/7. V červnovém jednání zastupitelstvo vzalo na vědomí také rozpočtové opatření, které zahrnovalo financování dokončení projektu.
Cílem modernizace je zajistit dlouhodobé zachování prodejny v obci a rozšířit dostupnost služeb pro obyvatele.

POKRAČUJÍ OPRAVY OBECNÍHO MAJETKU

Značná pozornost byla věnována také technickému stavu obecních budov a zařízení.
Schválena byla oprava vodárny u dětského hřiště, rekonstrukce kotelny v Domě s chráněnými byty i příprava rozsáhlejší opravy výtahu. Po vyhodnocení jednotlivých variant zastupitelé na červnovém zasedání rozhodli o kompletní výměně výtahu, která zajistí jeho bezpečný a spolehlivý provoz v dalších letech.
Postupně se posouval také projekt opravy hřbitovní zdi. Nejprve zastupitelstvo uložilo připravit více variant řešení, následně po vyhodnocení nabídek schválilo opravu kamenné zdi s novým krytím z křídlicové bobrovky.
V kulturním domě byla schválena instalace bezpečnostní mříže a díky další dotaci z Jihomoravského kraje bude objekt vybaven také novou profesionální myčkou.

REKONSTRUKCE TURISTICKÉ TRASY VSTOUPILA DO REALIZAČNÍ FÁZE

Významným projektem letošního roku je rekonstrukce turistické trasy pro pěší.
Na jaře zastupitelstvo vybralo zhotovitele stavebních prací a schválilo uzavření smlouvy s vítězem výběrového řízení. Současně bylo rozhodnuto o vybudování

přístupových cest k domům č. p. 15 a 16, které nejsou součástí dotačního projektu a budou financovány z rozpočtu městyse. Na červnovém jednání zastupitelé schválili smlouvu s Jihomoravským krajem, která umožňuje realizaci chodníku a sjezdů na krajském pozemku. V průběhu přípravy stavby byl zjištěn špatný technický stav opěrných kamenných zdí. Na základě jednání mezi projekční firmou zastupující městys Lukov a zástupců Národního parku Podyjí, došlo k úpravě projektového řešení, které bylo zapracováno do dokumentace. Zastupitelstvo následně schválilo navýšení rozpočtu odpovídající této změně.

NOVOU VES ČEKÁ ARCHITEKTONICKÁ STUDIE

Velkou diskusi vyvolala také budoucí podoba veřejného prostranství v místní části Nová Ves. Zastupitelstvo schválilo zpracování architektonické studie, která bude řešit úpravu veřejného prostoru, parkování i nájezdy k jednotlivým domům. Studie má vytvořit odborný podklad pro další rozhodování o rozvoji této části městyse.

ROZVOJ TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY

V průběhu prvního pololetí zastupitelé schválili několik smluv o zřízení věcných břemen se společností EG.D, které umožní další rozvoj elektrické infrastruktury.
Řešila se také elektrická přípojka k jedné ze stavebních parcel, u níž zastupitelstvo požadovalo změnu projektového řešení tak, aby nedošlo k poškození nově vybudované komunikace.
Podporu získal rovněž záměr společnosti CETIN na výstavbu základnové stanice pro mobilní operátory a síť 5G, která by měla přispět ke zlepšení kvality mobilního pokrytí.
Na červnovém jednání zastupitelé projednávali také nepovoleně vybudovanou vodovodní a kanalizační přípojku na obecním pozemku. Namísto okamžitého odstranění bylo schváleno smluvní řešení, podle kterého vlastník přípojku na vlastní náklady přeloží na svůj pozemek při budoucí výstavbě rodinného domu.

HOSPODAŘENÍ MĚSTYSE BEZ VÝHRAD

Červnové zasedání bylo tradičně věnováno také ekonomickým otázkám.
Zastupitelstvo schválilo závěrečný účet městyse za rok 2025 i účetní závěrku. Přezkoumání hospodaření neodhalilo žádné chyby ani nedostatky a zastupitelstvo vyslovilo souhlas s celoročním hospodařením bez výhrad.
Současně vzalo na vědomí několik rozpočtových opatření, která reagovala na průběžný vývoj rozpočtu a financování jednotlivých projektů, například opravy stavidla, dětského hřiště, modernizace prodejny nebo pořízení vybavení kulturního domu.
Schválen byl také zápis do obecní kroniky za rok 2025 a zastupitelstvo stanovilo, že i pro volební období 2026–2030 bude mít sedm členů.

PODPORA ŠKOLSTVÍ, SPORTU I SPOLEČENSKÉHO ŽIVOTA

Ani letos nechyběla podpora místních aktivit. Mateřská škola v Bezkově získala příspěvek na nové vybavení školní jídelny, finanční podporu obdržel také tradiční Lukovský běh.
Městys pokračuje také v oceňování studijních úspěchů mladých obyvatel. Finanční příspěvek byl schválen za úspěšné složení mezinárodní jazykové zkoušky Cambridge English.
Zastupitelé byli zároveň informováni o připravovaných společenských a sportovních akcích v regionu, například o Hrách bez hranic nebo nohejbalovém turnaji v Milíčovicích.

ZMĚNY V ZASTUPITELSTVU

Během jara došlo také k personálním změnám.
Nejprve rezignoval na funkci předsedy kulturního výboru Vojtěch Čabala. Do čela výboru byla zvolena Jitka Doležalová Foralová.
V dubnu následně Vojtěch Čabala rezignoval také na mandát člena zastupitelstva. Na jeho místo nastoupil náhradník Pavel Michálek, který na zasedání složil zákonem předepsaný slib a stal se novým členem zastupitelstva.

PRODEJ STAVEBNÍCH PARCEL ZATÍM ODLOŽEN

Zastupitelé se v průběhu jara zabývali také dvěma předběžnými žádostmi o koupi stavebních parcel.
V obou případech zastupitelstvo neschválilo zveřejnění záměru prodeje. Důvodem je připravovaná aktualizace pravidel prodeje stavebních pozemků a stanovení nové kupní ceny, která bude zohledňovat náklady na vybudování technické infrastruktury. Podané žádosti o koupi stavebních parcel zůstávají v platnosti a při zveřejnění záměru prodeje k nim může být v budoucnu přihlédnuto.

NĚKTERÉ NÁVRHY PODPORU NEZÍSKALY

Ne všechny projednávané návrhy byly schváleny. Na červnovém zasedání například zastupitelstvo neschválilo žádost o umístění stánku s občerstvením na části obecního pozemku. Před hlasováním proběhla k tomuto bodu diskuse, v níž někteří přítomní občané vyjádřili své názory. Po ukončení diskuse zastupitelstvo o návrhu hlasovalo a žádost nebyla schválena.

PRŮBĚŽNÁ SPRÁVA OBECNÍHO MAJETKU

V rámci běžné správy majetku zastupitelstvo schválilo také pronájem sklepní kóje v Domě s chráněnými byty, přijetí dvou pracovníků na veřejně prospěšné práce po schválení podpory Úřadem práce nebo prodej dlouhodobě nevyužívané komunální techniky, kterou městys již nepotřebuje pro svou činnost.
První pololetí roku 2026 tak bylo charakteristické především pokračováním připravených investic, získáváním dotačních prostředků, péčí o obecní majetek a přípravou dalších projektů, které budou pokračovat i ve druhé polovině roku.

Investice a rozvoj městyse v letech 2022–2026

„Jedním z hlavních cílů současného vedení městyse je systematický rozvoj infrastruktury a postupné zvelebování veřejného prostoru i obecního majetku. Jde o dlouhodobý proces, který vyžaduje pečlivou přípravu projektů, získávání dotačních prostředků i odpovědné hospodaření. Přesto se nám během tohoto volebního období podařilo uskutečnit řadu významných investičních akcí. Velkou pozornost věnujeme také obnově návsi. Postupně probíhá rekonstrukce kamenných zídek i souvisejících ploch, které navracejí tomuto prostoru jeho původní charakter a současně přispívají k jeho dlouhodobé životnosti. Významnou investicí byly rovněž opravy místních komunikací, díky nimž se podařilo obnovit přibližně 90 % plánovaných úseků. Průběžně investujeme také do modernizace obecních budov, aby i v budoucnu poskytovaly kvalitní zázemí pro občany a místní spolky," upřesnil starosta.

Následující fotografie zachycují proměnu prostoru návsi před zahájením rekonstrukce kamenných zídek a souvisejících ploch i po jejím dokončení. Díky jejich srovnání je možné dobře vidět rozsah provedených prací i výslednou podobu obnoveného veřejného prostoru.

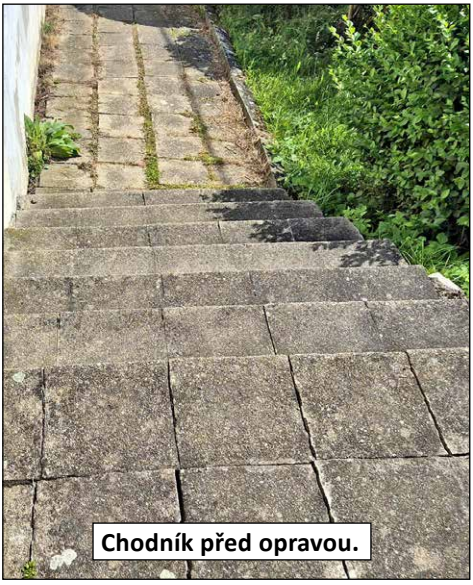

Chodník před opravou.

Chodník po opravě.

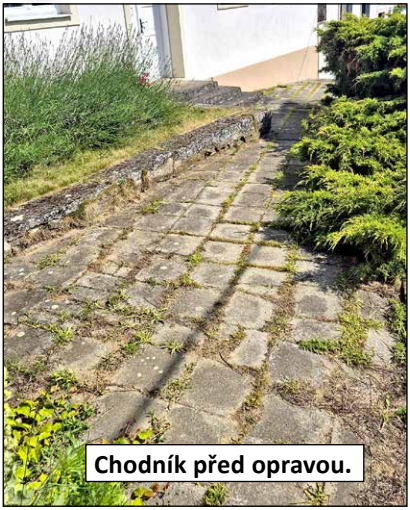

Chodník před opravou.

Chodník po opravě.

Chodník před opravou.

Chodník po opravě.

Chodník před opravou.

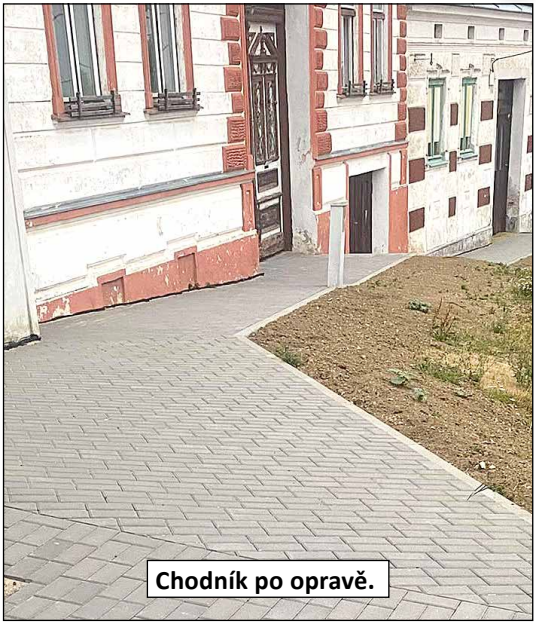

Chodník po opravě.

Chodník před opravou.

Chodník po opravě.

Zídka před opravou.

Zídka po opravě.

Zídka před opravou.

Zídka po opravě.

Chodník před opravou.

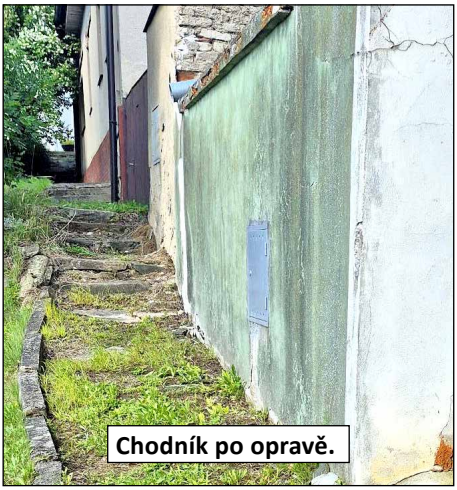
Chodník po opravě.

PŘEHLED REALIZOVANÝCH A PŘIPRAVOVANÝCH INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ

Projekt	Realizace	Poskytovatel dotace	Výše dotace	Celkové nebo předpokládané náklady
Revitalizace veřejného prostranství – Lukov (2. etapa)	2/2023–12/2023	SFŽP ČR	1 496 926 Kč	2 715 221 Kč
Obnova zeleně včetně doprovodné infrastruktury	11/2023–12/2025	SFŽP ČR	816 161 Kč	1 199 413 Kč
FVE – budova úřadu městyse a kulturní dům	11/2023–3/2024	Modernizační fond (SFŽP ČR)	1 596 937 Kč	2 548 166 Kč
Stavební úpravy 1. NP kulturního domu	6/2024–10/2024	MMR ČR	2 130 119 Kč	5 493 577 Kč
Výstavba zóny aktivního odpočinku (2. etapa)	9/2024–12/2024	MMR ČR	762 056 Kč	1 020 118 Kč
Oprava místních komunikací	12/2024–6/2025	MMR ČR	780 480 Kč	2 590 621 Kč
Oprava cest, turistických a cyklistických tras	3/2024–4/2025	SFŽP ČR	2 596 836 Kč	3 619 399 Kč
Oprava cest, turistických a cyklistických tras (II. etapa)	3/2024–4/2025	SFŽP ČR	2 985 982 Kč	4 388 134 Kč
Přestavba prodejny na 24/7	6/2026	Jihomoravský kraj	215 000 Kč	430 000 Kč
Realizace územního plánu	Před dokončením	Jihomoravský kraj	169 400 Kč	338 800 Kč
Oprava hřbitovní zdi	Připravuje se	Fond Ministerstva zemědělství	265 000 Kč	450 000 Kč

Souhrn investic

- **Celkové náklady realizovaných a připravovaných projektů: 24 343 449 Kč**
- **Celkem získané dotace: 13 814 897 Kč**
- **Spolufinancování z vlastních prostředků městyse: 10 528 552 Kč**

V průběhu končícího volebního období se městysi podařilo získat dotační prostředky v celkové výši **13 814 897 Kč**. Díky těmto financím bylo možné realizovat nebo zahájit investiční projekty v celkové hodnotě **24 343 449 Kč**. Získané dotace významně přispěly k obnově veřejných prostranství, výsadbě zeleně, opravám místních komunikací, modernizaci kulturního domu, rozvoji turistické a cyklistické infrastruktury, realizaci projektů zaměřených na energetické úspory i pořízení nového územního plánu městyse. Mezi další úspěchy patřilo také získání dotace na přestavbu obecní prodejny na bezobslužný provoz **24/7** a na samém závěru volebního období i dotace ve výši **265 000 Kč** na opravu hřbitovní zdi, která bude realizována podle připraveného projektu.

„Jsem rád, že se nám během uplynulého volebního období podařilo maximálně využít dostupné dotační programy a získat pro rozvoj našeho městyse téměř **14 milionů korun**. Díky těmto prostředkům jsme mohli uskutečnit investice hodnotě více než **24 milionů korun**, které by bylo velmi obtížné financovat pouze z obecního rozpočtu. Každá úspěšná žádost nám pomohla nejen ušetřit vlastní finanční prostředky, ale především zrealizovat projekty, které zlepšily vzhled obce, její infrastrukturu i kvalitu života našich občanů. Děkuji všem, kteří se na přípravě projektů, dotačních žádostí i jejich následné realizaci podíleli,“ **uvedl starosta městyse Marek Langer.**

Společenský život v Lukově: tradice, setkávání i oblíbené akce

I rok 2026 přinesl v Lukově pestrou nabídku kulturních, společenských i sportovních akcí, které potvrdily aktivní komunitní život městyse. Obyvatelé i návštěvníci z okolí měli během prvních měsíců roku řadu příležitostí k setkávání, zábavě i připomenutí tradičních zvyků.

Lukovský ples navázal na úspěšný začátek tradice

Společenskou sezonu otevřel druhý ročník Lukovského plesu, který se uskutečnil v kulturním sále a přilákal návštěvníky nejen z Lukova, ale také z okolních obcí. Večer se nesl ve slavnostní atmosféře a potvrdil, že si tato relativně nová akce rychle získává své místo.

O zahájení se postarala taneční škola Singl ze Znojma, jejíž vystoupení vytvořilo důstojný úvod celého večera. K tanci a poslechu hrála dechová kapela Trenďanka společně s hudebním duem Riky band, které po celý večer udržovaly zaplněný taneční parket. Nedílnou součástí programu byla také bohatá tombola s řadou atraktivních cen, o kterou byl mezi návštěvníky tradičně velký zájem.

Na úspěšném průběhu plesu se významně podíleli také sponzoři a organizátoři. „Ráda bych poděkovala všem sponzorům, kteří přispěli věcnými dary i podporou k uspořádání této společenské akce. Díky jejich pomoci se podařilo připravit bohatou tombolu pro návštěvníky plesu. Velké poděkování patří také všem, kteří se podíleli na přípravě a organizaci celého plesu – jejich čas, nasazení a ochota výrazně přispěly k jeho úspěšnému průběhu,“ uvedla místostarostka.

Masopust a dětský karneval oživily únorové dny

V polovině února ožil Lukov tradičním masopustním veselím. Dopolední program patřil obchůzce masek, které za doprovodu harmonikáře procházely obcí a navštěvovaly místní domácnosti. Nechyběl zpěv, dobrá nálada ani pohostinnost obyvatel.
Odpoledne se pozornost přesunula do kulturního sálu, kde se konal dětský karneval. Děti dorazily v pestrých kostýmech a užily si odpoledne plné her, soutěží a taneční zábavy. K vrcholům programu patřilo vystoupení kejklíře Jonáše, který svým interaktivním vystoupením pobavil malé i velké návštěvníky. Oblíbenou součástí byla rovněž tombola, která přinesla radost mnoha dětským výhercům.

Velikonoční hrkání připomnělo význam místních tradic

Jarní období se neslo také ve znamení velikonočních zvyků. Městysem se během svátečních dnů opět rozezněl zvuk hrkaček a řehtaček, když se místní chlapci vydali na tradiční obchůzky.
Velikonoční hrkání patří mezi významné lidové tradice, které připomínají období, kdy podle křesťanského zvyku umlkají kostelní zvony. V Lukově se tento zvyk daří dlouhodobě udržovat především díky zapojení mladé generace, která navazuje na tradice svých předchůdců a přispívá k zachování kulturního dědictví obce.
Jak zdůraznila místostarostka, právě účast dětí a mladých lidí je pro zachování tradice klíčová. „Mám radost, že se do velikonočního hrkání aktivně zapojuje i mladá generace a pomáhá tuto krásnou tradici udržovat. Má to význam nejen kvůli zachování zvyků našich předků, ale také proto, že děti a mladí lidé si tím budují vztah k našemu městysi.“

Pálení čarodějnic spojilo sport, tradici i sousedská setkání

Poslední dubnový den patřil tradičnímu pálení čarodějnic. Program zahájil oblíbený Čaroděj cup, ve kterém proti sobě nastoupila družstva svobodných a ženatých. Po napínavém utkání se z vítězství radoval tým ženatých, který si odnesl putovní pohár.
Po sportovní části následovalo tradiční zapálení vatry, jež se stalo centrem večerního setkávání. Návštěvníci si mohli opéct špekáčky a strávit příjemný večer v neformální atmosféře. O občerstvení se postarali místní hasiči.
Na své si přišly také děti, pro které byly připraveny soutěže s odměnami a oblíbený skákací hrad. Akce tak opět nabídla program pro všechny generace a potvrdila svůj význam jako jedna z nejnavštěvovanějších jarních událostí v městysi.

Rybářské závody nabídly zajímavé úlovky

Mezi tradiční akce patřily také rybářské závody, které se uskutečnily za příznivého počasí. Přestože letošní ročník zaznamenal nižší účast než v minulých letech, o zajímavé sportovní výkony nebyla nouze.

Během závodů bylo uloveno celkem patnáct ryb, včetně sedmi kaprů o délce od 36 do 58 centimetrů. V kategorii dospělých zvítězil pan Novák ze Znojma se ziskem 183 bodů, druhé místo obsadil Tomáš Hrubý z Lukova a třetí skončil pan Kovář z Podmolí.

Úspěšní byli také mladí rybáři. Mezi dětmi zvítězila N. Nováková ze Znojma, druhé místo získal J. Veselý z Lukova a třetí příčku obsadil A. Michálek, rovněž z Lukova.

Soutěžící na předních místech si odnesli hodnotné ceny v celkové hodnotě téměř 10 tisíc korun. „Zvláštní poděkování patří panu D. Fialovi za pomoc při zajištění sponzorských darů, které významně přispěly k úspěchu celé akce. Poděkovat bych chtěla také společnostem Avia a Kompex Rybářství za podporu závodů a věnované ceny, které přinesly radost oceněným soutěžícím," uvedla místostarostka.

Lukovské odpoledne patřilo dětem

Začátek června patřil tradičnímu Lukovskému odpoledni, které se neslo ve znamení oslavy Mezinárodního dne dětí. Pro malé návštěvníky byl připraven pestrý program plný zábavy, poznávání i tvořivých aktivit.

K největším lákadlům letošního ročníku patřilo vystoupení sokolníků, kteří představili několik druhů dravých ptáků a přiblížili jejich život, způsob lovu i výcvik. Součástí programu byly také ukázky práce s dravci, které zaujaly děti i dospělé a přinesly řadu zajímavých informací o těchto výjimečných ptácích.

Velkému zájmu se těšila také prezentace sanitky, jejíž vybavení si mohli návštěvníci zblízka prohlédnout a dozvědět se více o práci zdravotnických záchranářů.

Oblíbeným bodem programu bylo mobilní planetárium, které nabídlo nevšední pohled do světa vesmíru. Projekce navštívilo během odpoledne téměř 90 zájemců. Nechyběly ani tvořivé dílny, kde si děti mohly vyrobit vlastní létající raketku. Děti si užily také skákací hrad a týmové soutěže, za jejichž splnění získaly bohaté odměny.

Stejně jako v předchozích letech byly všechny připravené aktivity pro děti zdarma. Bezplatně mohly navštívit planetárium, využít skákací hrad, zapojit se do tvořivých dílen i soutěží. Organizátoři zároveň zajistili pro všechny dětské účastníky občerstvení zdarma. O občerstvení pro ostatní návštěvníky se postarali místní hasiči.

„Těší mě, že si děti mohly užít odpoledne plné zážitků, her a nových poznatků. Velké poděkování patří všem organizátorům, dobrovolníkům i místním hasičům, kteří se podíleli na přípravě celé akce a pomohli vytvořit příjemné zázemí pro děti i jejich rodiče," uvedla místostarostka.

Aktivní společenský život pokračuje

První polovina roku ukázala, že městys Lukov si i nadále udržuje bohatý společenský a kulturní život. Vedle tradičních akcí, které připomínají místní zvyky a posilují vztah obyvatel k městysi, si své pevné místo nacházejí také novější události. Právě kombinace tradic, sportu, kultury a sousedských setkání vytváří atmosféru, která přispívá k soudržnosti místní komunity a činí z Lukova místo s živým společenským děním po celý rok.

Poděkování všem, kteří se podíleli na kulturním životě našeho městyse

Rádi bychom touto cestou srdečně poděkovali všem členkám kulturního výboru, místním hasičům a všem dobrovolníkům, kteří se v průběhu let podíleli na přípravě a zajištění kulturních, společenských a tradičních akcí v našem městysi.

Za každou vydařenou akcí stojí mnoho času, energie a ochoty pomoci druhým. Velmi si vážíme práce všech, kteří se podíleli na organizaci plesů, masopustu, dětských akcí, pálení čarodějnic, sportovních setkání i dalších kulturních událostí, které přispívají k bohatému společenskému životu a setkávání občanů všech generací.

Velké poděkování patří členkám kulturního výboru za jejich obětavost, nápady a pečlivou organizaci jednotlivých akcí. Poděkování si zaslouží také naši hasiči, kteří pravidelně pomáhají se zajištěním občerstvení, technického zázemí a organizace mnoha událostí. Stejně tak děkujeme všem dobrovolníkům, kteří neváhali přiložit ruku k dílu při přípravách, úklidu či samotném průběhu akcí.

Díky vaší ochotě, nadšení a spolupráci se dařilo udržovat tradice, podporovat komunitní život a vytvářet příjemné prostředí pro setkávání obyvatel našeho městyse.

Za vaši obětavou práci a pomoc děkuje
místostarostka Vladimíra Hochová a starosta Marek Langer.

Tříkrálová sbírka opět spojila dobrou vůli lidí

Také v letošním roce se náš městys zapojil do tradiční Tříkrálové sbírky, která každoročně přináší nejen možnost pomoci potřebným, ale také připomíná sílu solidarity, ochoty a lidské sounáležitosti. Skupinka malých koledníků v tradičních kostýmech Tří králů navštěvovala domácnosti, přála do nového roku zdraví, štěstí a pokoj a zároveň nabízela možnost přispět na dobrou věc.

Naši obyvatelé opět prokázali svou štědrost a vstřícnost. Koledníci byli ve většině domácností vítáni s úsměvem a milým slovem. V rámci letošní Tříkrálové sbírky se v městysi podařilo vybrat celkem 11 183 Kč. Tyto prostředky budou prostřednictvím organizátorů sbírky využity na pomoc lidem v nouzi, podporu sociálních služeb, zdravotně handicapovaných, seniorů i rodin, které se ocitly v obtížné životní situaci.

Odpadové hospodářství patří dlouhodobě mezi finančně i organizačně náročné oblasti správy městyse Lukov. Výsledky za rok 2025 však ukazují, že nastavený systém funguje stabilně. Celkové výdaje dosáhly 340 013 korun, zatímco příjmy činily 332 542 korun. Hospodaření tak skončilo s mírným schodkem 7 471 korun.

Pozitivní zprávou je také míra třídění odpadu. V roce 2025 se podařilo vytřídit 49,26 procenta veškerého odpadu, což znamená, že téměř polovina vyprodukovaného odpadu byla odkloněna od směsného komunálního odpadu.

„Výsledky za rok 2025 jsou důkazem, že většina našich obyvatel přistupuje k třídění odpadu zodpovědně. Dosáhnout téměř padesátiprocentní vytříděnosti rozhodně není samozřejmost. Každá správně vytříděná lahev, papír nebo plast pomáhá nejen životnímu prostředí, ale i rozpočtu našeho městyse," uvedla místostarostka.

Největší náklady představuje směsný komunální odpad

Celkové množství odpadu dosáhlo 71,15 tuny, z čehož 44,67 tuny tvořil směsný komunální odpad. Právě jeho svoz a likvidace představují největší finanční zátěž a v roce 2025 si vyžádaly 163 022 korun.

Další významné výdaje byly spojeny se svozem plastů (71 852 Kč), bioodpadu (30 732 Kč) a objemného odpadu (31 716 Kč). Menší částky byly vynaloženy na svoz papíru, skla, kovů a textilu. Provoz sběrného místa stál městys 2 886 korun.

Příjmy pomáhá udržovat třídění

Největší část příjmů tvořily platby občanů a chalupářů ve výši 171 477 korun. Podnikatelé přispěli částkou 61 800 korun. Důležitým zdrojem financování zůstává také společnost EKO-KOM, která městys za vytříděné obalové složky vyplatila 99 265 korun. Právě příspěvky za třídění významně přispívají k finanční stabilitě systému a pomáhají snižovat rozdíl mezi náklady a příjmy.

Výzvou zůstává další snižování směsného odpadu

Přestože hospodaření v roce 2025 zůstalo téměř vyrovnané, náklady na svoz a zpracování odpadu dlouhodobě rostou. Pro další roky bude proto důležité především omezovat množství směsného komunálního odpadu, který představuje největší finanční zátěž.

„Pokud se nám podaří překročit hranici 50 procent vytříděnosti a tuto úroveň dlouhodobě udržet, posílíme finanční stabilitu městyse a zároveň splníme stále přísnější environmentální cíle. Budoucnost odpadového hospodářství bude záviset na každodenních rozhodnutích každého z nás," doplnila místostarostka.

Výsledky za rok 2025 potvrzují, že systém odpadového hospodářství v Lukově funguje. Jeho dlouhodobá udržitelnost však bude i nadále záviset na aktivním přístupu občanů, důsledném třídění a snaze předcházet vzniku odpadu.

Aktivně a sportovně s našimi spoluobčany

Tříkrálový běh pro Ivanku

V sobotu 10. ledna se v Práčích uskutečnil již 5. ročník charitativního Tříkrálového běhu. Cílem akce bylo podpořit dvacetiletou Ivanku Zatloukalovou, která žije s mozkovou obrnou a dalšími zdravotními obtížemi. Do běhu se zapojilo více než 300 dospělých i dětských účastníků.

Hlavní závod na trati dlouhé necelých 5 kilometrů absolvovali také tři běžci z Lukova, kteří obsadili všechny medailové pozice. Vítězem se stal Vojtěch Čabala v čase 17:12, druhé místo získal Josef Hrubý ml. s časem 17:25 a třetí doběhl Ondřej Šrámek v čase 17:34.

Vojtěch Čabala navázal na tradici předchozích ročníků, kdy pro něj pořadatelé připravují speciální úkol navíc. Zatímco v minulých letech absolvoval závod například se zátěžovou vestou nebo s kolečkem naloženým dřevem, letos po trase sbíral razítka od organizátorů.

Vedle sportovních výkonů byl nejdůležitější samotný charitativní rozměr celé akce. Pro Ivanku Zatloukalovou se podařilo vybrat téměř 240 tisíc korun. Finanční prostředky pomohou s pořízením elektrického vozíku a přispějí na rehabilitace, léčbu i další potřebné ortopedické pomůcky.

Děkujeme našim běžcům za reprezentaci městyse Lukov a přejeme jim mnoho dalších sportovních úspěchů.

Od Vídně po Olomouc: sportovní cesta Evy Klikové ml.

Občanka našeho městyse Eva Kliková se v prvních měsících letošního roku zúčastnila několika náročných sportovních akcí, na nichž reprezentovala naši obec mezi stovkami až tisíci dalších závodníků.

První letošní výzvou byl únorový závod HYROX ve Vídni. Tento stále populárnější sportovní formát kombinuje běžecké úseky se silově-vytrvalostními disciplínami, mezi něž patří například tahání a tlačení saní, veslování nebo výpady se zátěží. Závody HYROX jsou známé svou vysokou náročností a každoročně přitahují účastníky z mnoha evropských zemí. Neprověřují pouze fyzickou připravenost závodníků, ale také jejich psychickou odolnost, protože je nutné zvládnout vysokou intenzitu výkonu a udržet koncentraci po celou dobu závodu.

Na závod ve Vídni Eva Kliková vzpomíná jako na

mimořádný sportovní zážitek: „Atmosféra byla úžasná a energie tisíců závodníků i diváků mě hnala dopředu. HYROX je náročný nejen fyzicky, ale i psychicky. Právě schopnost nevzdat se a pokračovat i ve chvílích, kdy už tělo nemůže, je podle mě tím největším rozdílem."

Dne 14. února se Eva Kliková představila také na běžeckém závodě v Olomouci, kde absolvovala trať dlouhou 8 kilometrů. Zimní běžecké závody prověřují nejen fyzickou kondici, ale také odhodlání a vytrvalost závodníků, kteří často čelí náročným povětrnostním podmínkám. Účast na podobných akcích je důležitou součástí sportovní přípravy a rozvoje vytrvalosti.

Další sportovní zkušeností byla účast na závodě Gladiator Race v Olomouci dne 7. března. Gladiator Race patří mezi nejznámější překážkové běhy v České republice. Účastníci zde překonávají kombinaci běžecké trati a technicky náročných překážek, které testují sílu, obratnost, vytrvalost i schopnost vypořádat se s nečekanými situacemi během závodu. Olomoucký závod tradičně přitahuje široké spektrum sportovců od rekreačních běžců až po zkušené závodníky.

V současné době se Eva Kliková připravuje na další významnou sportovní výzvu – závod HYROX v Římě, který se uskuteční na konci září. Jak sama říká: „Každý závod je pro mě novou zkušeností a motivací posouvat své hranice. Teď se soustředím na přípravu do Říma a věřím, že zúročím vše, co jsem během letošní sezony natrénovala."

Účast na podobných akcích vyžaduje dlouhodobou přípravu, disciplínu a vytrvalost. Je potěšující, že i občané našeho městyse se aktivně zapojují do sportovních akcí republikového i mezinárodního významu a přispívají k šíření dobrého jména naší obce.

Evě Klikové děkujeme za reprezentaci našeho městyse a přejeme mnoho dalších sportovních i osobních úspěchů.

Lukovský běh uzavřel ročník Znojemského běžeckého poháru

V pátek 2. května se v Lukově uskutečnil Lukovský běh, který byl zároveň závěrečným finálovým závodem Znojemského běžeckého poháru 2025/2026. Do hlavního závodu nastoupilo 52 běžců, dalších 32 dětí soutěžilo v dětských kategoriích.

Muži absolvovali trať dlouhou 9 kilometrů, ženy běžely jeden okruh o délce 4,5 kilometru. Trasa vedla ze startu u Penzionu Adalbert směrem na Podmolí, dále kolem bunkru k Novému Hrádku a po červené turistické trase zpět do Lukova. Závodníkům přálo příznivé počasí s jasnou oblohou a minimálním větrem.

V kategorii mužů zvítězil Libor Kohoutek v čase 30:14. Druhé místo obsadil lukovský rodák Vojtěch Čabala, startující za Rabbits Znojmo, s časem 30:46. Další domácí běžec Ondřej Šrámek doběhl celkově na pátém místě v čase 32:42 a v kategorii Muži A získal třetí příčku.

Mezi ženami zvítězila Simona Kuchařová (Rabbits Znojmo) v čase 17:59. Druhé místo obsadila Zdeňka Hanzalová a třetí skončila Zuzana Holubová.

Po skončení závodu následovalo slavnostní vy-

hlášení celkových výsledků Znojemského běžeckého poháru za ročník 2025/2026. Pro oceněné závodníky byly připraveny originální poháry vyrobené z recyklovaného betonu. V celkovém hodnocení poháru zvítězil v kategorii Muži A Vojtěch Čabala, který získal maximální počet 78 bodů. Pořadatelé děkují všem závodníkům, dobrovolníkům, partnerům, sponzorům a městysu Lukov za podporu a pomoc při organizaci akce. Poděkování patří také klubu Shatomi, který zajistil dětské závody a přispěl k hladkému průběhu celého sportovního odpoledne.

Historická příloha

15. část

NA CESTĚ K OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI (1793–1847)

Změny vlastníků dominia a založení Nové Vsi

Novou lukovskou vrchností se v roce 1793 stal doktor obojího práva (civilního a církevního) Josef Hilgartner, císařem povýšený do šlechtického stavu jako rytíř z Lilienbornu,[1] který zakoupil vranovské dominium za 606 000 zlatých. Tento moderní a podnikavý novošlechtic s pověstí nevypočitatelného novotáře se především snažil racionalizovat hospodaření dominia a získat co nejvíce volných finančních prostředků pro své podnikání. To bylo sice promyšlené, ale i vysoce riskantní, založené na rychlém pohybu kapitálu, na investicích, a jistě i na rozsáhlých úvěrech. Stejně jako jeho předchůdce proto prodává méně efektivní nemovitosti – myslivny, mlýny nebo hostince do dědičné držby za roční plat. Na základě dvorského dekretu z roku 1798 prosazuje i dobrovolný výkup z roboty „na věčné časy pro potomky a dědice".

Naproti tomu až s horečnatou aktivitou buduje na svém panství provozy slibující rychlý zisk – například bažantnici, velkou oboru pro vysokou zvěř, prasečí farmu. Zakládá nové vsi, plánuje, a zčásti i provádí rozsáhlé krajinné úpravy v lesoparku, zkouší plavbu dřeva po Dyji do Znojma, usiluje o nové zahájení výroby ve vranovských železných hamrech, zahajuje úpravy vranovského zámku v duchu klasicismu atd.

Jeho ambicí je i tzv. raabizační reforma, jejímž základním cílem je zefektivnit hospodaření s méně bonitní půdou lukovského vrchnostenského dvora „Meierhof". Polohu a částečně i půdorys jeho budov přibližuje tzv. první vojenské mapování provedené v letech 1764–1768.[2] Tvořily ho dva, možná i tři velké objekty. První z nich, na jehož existenci upozorňují kartografové pouze ideogramem (grafickou mapovou značkou), sloužil zřejmě jako ovčín. Ovce, zmiňované v pramenech v počtu i více než 1 300 kusů, v něm zimovaly, také se zde zřejmě shromažďovaly ke stříži. V pravoúhle zalomeném a v půdorysu reálně zakresleném objektu, připojeném k geometrickému ideogramu asi nízkou zdí, mohly být stáje hovězího dobytka, sýpky, obydlí šafáře aj. Organickou součástí ideogramu byla pravděpodobně i budova panského pivovaru.

Celkový provoz dvora, založený na neplacené a málo efektivní robotní práci poddaných, byl sice rentabilní, ale souběžně ho zatěžovalo i velké podnikatelské riziko dopadající na vrchnostenskou pokladnu, zvláště pokud šlo o velkochov ovcí (tuhá zima, nemoci nebo paraziti způsobující masové úhyny, k tomu přistupovaly problémy s odbytem vlny, také nesnadná údržba vlhkých budov aj.). Hilgartner proto přikročil k důsledné parcelaci půdy lukovského poplužího v rozsahu 206 dolnorakouských jochů[3], což je cca 118,5 ha, a k převedení povinností vztahujících se k půdě na stálý peněžitý plat. V roce 1798 proto rozprodal dobytek, nářadí a další movitý inventář, a jižní část katastru s vrchnostenskými pozemky, orientovanými směrem k Novému Hrádku, rozdělil na díly. Na základě zemského povolení je pak nabídl novým usedlíkům.

Regionální literatura běžně uvádí, že materiál na stavbu prvních domů a stodol poskytly rozebrané kamenné stavby vrchnostenského dvora. Ale tak to nebylo, plošná, tedy úplná a pracná demolice nedávala žádný smysl. Nemalá část těchto objektů, rozdělená do jedné velké a tří malých parcel a nepochybně prodaná novým kolonistům, ještě v roce 1824 stála. Některé jejich pozůstatky stojí dodnes.[4]

Ostatně, stavebního kamene bylo všude dost, zejména v místech na jih od vznikající osady – mapa z roku 1824 tu uvádí pomístní název „Steinbruch" (Kamenolom). Pozůstatky po malých a miniaturních lomech ale najdeme v této oblasti i jinde, někdy se stavebníkům nabízel přímo na polích. Písek se v dostatečném objemu těžil také poblíž – nedaleko dnešního domu č. 20. Nouze nebyla ani o štěrkopísek, zachovaly se rozsáhlé pozůstatky po jeho dobývání v lese u cesty k Novému Hrádku.

Především se však stavělo z nepálených kotovic, sušených ve formách na slunci, a to pro jejich dobré izolační a akumulační vlastnosti, a jistě i proto, že potřebné suroviny byly velmi levné a dostupné přímo na místě – kvalitní jílovitá hlína, kterou měli stavebníci k dispozici například v lokalitě dnešních domů 77, 78 a 79, se nejdříve důkladně promísila a sešlapala, pro zvýšení mechanické odolnosti a pro omezení praskání při vysychání se do ní přidávaly plevy, řezaná sláma a většinou i chlévská mrva. Kotovice, pokud nebyly vystaveny dlouhodobé vlhkosti, fungovaly a v řadě případů fungují překvapivě dobře dodnes. Zvlášť pokud byly ještě později, jak se to v průběhu 19. století často dělo, obloženy či přizděny pálenou cihlou.

Již v roce 1800 tu stály první obydlené domy. Vranovská vrchnostenská správa však,

prostřednictvím justiciára panství F. Pittnera, nehodnotila založení příznivě.[5] Ten ve své zprávě z roku 1803 nejdřív ostře kritizuje složení nových osadníků v nové obci Liliendorf (dnešní Lesná), z nichž dobrou polovinu tvořili podle něj tuláci, zloději a žebráci. U nové lukovské kolonie pak konstatuje, že projekt nebyl šťastným nápadem. S výběrem nových kolonistů rovněž vyslovuje nespokojenost, ale zejména si stěžuje na to, že přes velké úsilí vrchnosti je mnoho staveb namačkáno na sobě a pospojováno střechami, takže v případě požáru hrozí zkáza celé osady. Zmiňuje i nedostatek půdy, kterou bylo možné osadníkům přidělit. Přesto se však zdejší zakladatelský čin ukázal jako životaschopný. Vznikla a dodnes trvá nová „raabizační" osada nazvaná Nová Ves, která svou polohou přirozeně navázala na jádrovou část historického Lukova.

Při srovnání lukovských indikačních skic z let 1824 a 1873 a dále mapy současné je stále patrný původní zakladatelský princip její pravidelné liniové zástavby vedoucí podél důležité páteřní komunikace. Ta původně spojovala objekty panského dvora, umístěné zhruba ve střední části dnešní osady, s rybníkem v jižní části tehdejšího Lukova. Dlouhé, úzké a téměř rovnoběžné stavební parcely bez návsi nesou stále otisk jednorázového geometrického rozměření. Přes organický růst zástavby v pozdějších letech neztratila Nová Ves původní lineární charakter a zachovává si stále urbanistickou logiku pozdně osvícenského hospodářského projektu.

Jací byli první osadníci Nové Vsi? Nevíme, běžně dostupné písemné prameny mlčí. Ale můžeme to poměrně spolehlivě odhadnout, alespoň podle dobových regionálních analogií. Pocházeli ze sociálně slabých vrstev venkovské společnosti – rekrutovali se z bezzemků, deputátníků, čeledínů, mladších synů početnějších rodin, podruhů, drobných řemeslníků aj. Jejich cílem byl přechod od existenčně nejistého postavení k usedlému životu spojenému s vlastnictvím domu, větší svobodou a částečnou hospodářskou samostatností. A cílem vrchnosti byl naopak stabilnější a vyšší výnos z vyššího počtu malých hospodářství, než plynul z těžkopádného režijního velkostatku. Získala tak více poddaných s rodinami, kteří kromě plateb za emfyteutický (dědičný) pronájem půdy přinášeli i další a spolehlivé zisky.

Počet novousedlíků v nové osadě nebyl velký, omezovala ho malá výměra pozemků bývalého velkostatku, která musela nové zemědělce uživit aspoň zčásti. V roce 1824 vidíme na mapě Nové Vsi řadu obytných domů a hospodářských stavení (stodol, sýpek, kolen, seníků, chlévů aj.). K roku 1834 se již oficiálně uvádí, že zde žilo 104 obyvatel v 20 usedlostech. V naprosté většině měli německá jména, česká se vyskytla jen ojediněle – například Uhlíř.

Jejich život byl zpočátku nesmírně těžký, často na hranici přežití, vykoupený dnes jen těžko představitelnou dřinou. Nejsložitější bylo přežít první roky. Vrchnost sice poskytla půdu, možná i stavební dřevo z rozsáhlého lukovského panského revíru a skoro jistě počáteční úlevu v placení pravidelných ročních plateb. Dům i hospodářská stavení si ale noví osadníci museli po etapách postavit sami. Nejdříve zřejmě provizorní dřevěné kolny, později jednoduché dřevohlinité objekty – s pomocí rodiny, přátel a sousedů. To trvalo někdy i řadu let. K tomu bylo zapotřebí dobýt stromy v lese označené hajným a jejich dřevo zpracovat, pracně vyrobit stovky, možná tisíce kotovic, dovézt stavební kámen aspoň na podezdívku, zajistit žitné došky na střechu, ale i vybudovat pec a vykopat vlastní studnu. K tomu, aby mohli začít hospodařit s půdou, museli postupně pořizovat žebřiňák, pracovní vůz, pluh, brány, ruční nářadí, zakoupit tažný dobytek, což byli zpočátku voli, ale i velmi důležitou krávu, drůbež, posléze prase. Dále bylo nezbytné zaplatit osivo, vyrobit základní nábytek, sehnat dřevo na zimu a zajistit zásobu základních potravin pro rodinu do první sklizně.

Menší či spíš větší část z toho se pořídila na dluh. Ten byl téměř nevyhnutelný, i když nemusel být ve výši úplně všech nákladů, protože bez jistého počátečního hospodářského kapitálu, peněžního i nepeněžního, by zájemci v drsných podmínkách uspěli jen těžko. K povinnostem splácet půjčky se však přidružovaly nemoci, úmrtí v rodině, zranění, požár, neúroda nebo další překážky znemožňující odvádění emfyteutických plateb za pronájem půdy. Z těchto důvodů byla fluktuace ekonomicky křehkých „raabizačních" osadníků velmi častá. Názorně to dokládá hustě přepisovaná indikační skica z roku 1824, kdy ještě po tomto datu došlo ve velké většině případů (!) ke změně nájemce přidělených pozemkových dílů, zatímco podstatně větší parcely sociálně stabilních starousedlíků zůstaly beze změny – u nich ale platila zásada nedělitelnosti gruntu.

Nicméně, někdy v průběhu druhé třetiny 19. století dochází k trvalejším změnám. Pole a domy přecházejí na děti a vnuky původních kolonistů, na střechách se místo došků začínají objevovat pálené tašky, vznikají soudržnější sousedské a rodové vazby, ubývá života na dluh. Budují se nové domy nebo přestavují a rozšiřují staré, mizí počáteční provizoria. Začíná úspěšně fungovat důležitý hostinec s kuželnou (dnes č. 48), který přispívá k utváření kolektivní identity. Sociální jistota i populační váha a stabilita osady se zvyšuje. Nová Ves se sice nikdy nestala samostatnou obcí, farností i školou byla vždy spojena s Lukovem, ale do organismu městečka vrostla. Její obyvatelé bývali už voleni do obecních rad, někdy se z nich stávali i zástupci lukovského starosty (Anton Karg z č. 49).

Vztahy mezi starousedlíky a novými kolonisty nebyly bez napětí, obav a skryté řevnivosti. Při nedostatku písemných pramenů to lze aspoň důvodně předpokládat. Zatímco majetnější lukovští sedláci zůstávali nadále zatíženi robotními povinnostmi, nově příchozí robotovat nemuseli, navíc získali od vrchnosti řadu výhod včetně stavebního dřeva a přechodných finančních úlev. Jejich „svoboda" se prostě složitě potkávala s nesvobodou původních obyvatel. V očích části starousedlíků mohli být proto vnímáni jako zvýhodňovaná, sociálně i kulturně cizorodá skupina. Rozdíly však postupně slábly a nejpozději v druhé či třetí generaci ztratily původní význam.

Celkově se tedy Nová Ves stala úspěšným projektem. Podobně jako blízké obce Šumná a Lesná. Ty byly také založeny v devadesátých letech 18. století Josefem Hilgartnerem, jehož pozitivní podyjská stopa je v tomto smyslu živá dodnes.

On sám však dobře nedopadl. V roce 1799, tedy po pouhých šesti letech, vranovské dominium náhle a z ne zcela jasných příčin prodává – trochu možná pro nepřízeň hospodářských a politických úřadů, pro svoji neoblíbenost v šlechtickém prostředí regionu, pro dluhy, kterými zatížil svoje podnikání při koupi vranovského dominia. V každém případě však v tom hrála důležitou roli jeho další podnikatelská ambice – koupě jihočeského panství Stráž na Nežárkou, poblíž panství Včelnice, které již nějakou dobu vlastní. O obě držby však nakonec přichází, musí jimi krýt značné vlastní dluhy, vzniklé v průběhu hospodářské krize za napoleonských válek podnikáním na úvěr a riskantním podceněním finanční stability státu. On sám pak žije krátkou dobu ve výměnkářském obydlí strážského mlýna, údajně umírá 28. dubna 1809 v jedné z místních stodol, a to v naprosté bídě.[6]

Bezprostředně po jeho odchodu pak vranovské dominium, tedy i městečko Lukov a Novou Ves, v níž už není vrchnostenský dvůr s mohutnou ovčírnou a skoro jistě ani panský pivovar[7], kupuje pětadvacetiletý polský hrabě Stanislav Mniszek, a to za 624 000 zlatých.

Poznámky

Upřímně děkujeme panu Vladimíru Plačkovi z č. 30 a dále panu Janu Řehořovi z č. 25 (Hotel U Hrádku) za poskytnuté informace a za cenné podněty k sepsání tohoto článku.

1/ MZA, fond A 3, Stavovské rukopisy, Zemské desky znojemské IX, ff. 143 v–149 v. Josef Hilgartner rytíř z Lilienbornu (1763–1809). Pocházel z rodiny zámožného jindřichohradeckého knihtiskaře Ignáce Vojtěcha Hilgartnera. Vystudoval práva na Karlo-Ferdinandově univerzitě a po složení náročných zkoušek se stal zemským advokátem. Byl obchodně velmi zdatný, činorodý a ambiciózní. Jeho plánem bylo zkvalitnit ekonomiku vranovského dominia a její fungování podřídit novým projevům doby. V roce 1799 ale panství prodává a odchází na Jindřichohradecko, kde drží dominia Stráž nad Nežárkou a Včelnici. O obě držby však nakonec přichází, musí jimi krýt vlastní dluhy. Umírá v roce 1809, krátce před úplným státním bankrotem. Viz dále Janíčková, M. – Janíček, K.: *Státní zámek Vranov nad Dyjí. Průvodcovský text, první prohlídkový okruh*, s. 162–164.

2/ Dostupná je z: https://chartae-antiquae.cz/cs/maps/1_ military [cit. 29. 5. 2026]. Pořízena byla v mezidobí 1764 až 1768 metodou očitého odhadu v terénu, kdy pověření a zkušení důstojníci projížděli krajinou na koni, pozorovali terén a zaznamenávali jeho strategické prvky. Na okraj každého mapového listu poznamenali seznam zkoumaných obcí s počty obytných domů (Lukov 35), ubytovací kapacitu pro mužstvo, kterou by mohlo vojsko v budoucnosti využít (Lukov 27) a počty vojenských koní, které by tu šlo krátkodobě ustájit (Lukov 22). Samotná mapa zachycuje situaci asi 35 let před likvidací dvora a před založením Nové Vsi. Jsou na ní vidět domy starousedlíků, včetně vedlejších hospodářských stavení, dále je tu kostel (1748–1749), myslivna, rybník a v horní části, na křižovatce cest, pravděpodobně drobná sakrální stavba (poklona), jiná než dnes. Nad rybníkem, směrem na jih, dominují objekty panského hospodářského dvora.

3/ Schwoy, Franz Joseph: *Topographie von Mähren,* Wien 1793, s. 351.

4/ Indikační skica stabilního katastru z roku 1824 ještě z větší části zaznamenává půdorys hlavní budovy vrchnostenského dvora. Jednalo se především o mohutnou, jednopodlažní, osově protáhlou, lineárně orientovanou stavbu o rozměrech cca 10 × 46 metrů. Do dnešních dnů se její některé pozůstatky dochovaly. Především byl do ní v úplnosti začleněn dnešní dům č. 28 dlouhý 25 metrů (pozdější panská hájenka) s obvodovým zdivem o síle 80 až 100 cm a s kratší pravoúhlou přístavbou patrnou ještě na vojenské mapě z let 1764 až 1768. Součástí objektu panského dvora byly, v pozměněném stavu, i domy číslo 29 a 30. Před druhým z nich zaujme zřejmě původní studna panského popluží, zahloubená do skály, hluboká asi 15 metrů, dvakrát nad sebou zaklenutá – asi v souvislosti se zvyšováním okolního terénu. Je-li plná, údajně shromáždí udivujících 90 m^3 vody.

5/ Archiv města Brna, fond Hoferiana. Pittner, F.: *Einleitung in die Geschichte der Herrschaft Frain und Neuhäusel*, rukopis.

6/ Zátka, F.: *Zámek Stráž*, Jindřichův Hradec 1939, passim.

7/ Součástí lukovského vrchnostenského dvora v Nové Vsi byl i pivovar, v moravských zemských deskách poprvé připomínaný již na počátku 15. století. Do dnešních dnů se zachoval jeho sklep, který je zajímavou technickou památkou naší obce. Jedná se o velký, převážně kamenný, do svahu zahloubený a valeně zaklenutý prostor obdélného půdorysu o délce 30 m a o šířce 3,5 m. Světlá výška sklepa k vrcholu klenby činí necelé tři metry. Ne vše, co se dodnes zachovalo, pochází z doby, kdy pivovar fungoval. Nepůvodní jsou například cihlou vyzděné části interiéru, také krátká a zúžená vstupní část. Zhruba ve dvou třetinách sklepa, který končí rostlou skálou, je z levé strany vybudováno zaklenuté pokračování, dnes znepřístupněné cihelnou zazdívkou. Pravděpodobných interpretací tohoto dosud neodkrytého prostoru je několik. Mohl tu být například druhý vstup z exteriéru, mohla tu být ledárna, tedy běžná součást starých pivovarských provozů, mohlo to být obojí, nebo i něco zcela jiného. Pokud to byla ledárna, pak bývala propojena s důležitým větracím systémem. Klesající chladný vzduch vytvářel přirozené proudění, které zesilovalo tah dvou velkých a šesti menších větracích komínků vyvedených k povrchu. Tyto dnes zasypané tahové šachty, umístěné v pravidelných intervalech zhruba u paty klenby, zajišťovaly cirkulaci vzduchu a mohly i odvádět ze sklepa nebezpečný oxid uhličitý vznikající při pivovarském provozu. Větrací systém sklepa byl v minulosti zřejmě obohacen o další odvětrávací prvky, ty se však nedochovaly. Nad sklepem se původně tyčila velká, dnes již neexistující pivovarská budova, zbořená někdy v padesátých letech 20. století. Staticky byla spolehlivě jištěna masivní valenou klenbou samotného sklepa, jejíž síla, jak ověřila stavební sonda, se blíží až k jednomu metru. Součástí této stavby mohla být především varna. Nelze tu vyloučit ani existenci sladovny, jejíž provoz vyžadoval dobře větratelný prostor velkých rozměrů. Na její hladké podlaze, na tzv. humnech, tu totiž kontrolovaně klíčil namočený a přehazovaný sladovnický ječmen, který se pak na tzv. hvozdu sušil a drtil. Kdy přesně panský pivovar skončil, není v písemných pramenech doloženo. S přihlédnutím k surovinovým, logistickým a provozně ekonomickým souvislostem však lze důvodně předpokládat, že zanikl nejpozději koncem 18. století, tedy souběžně s likvidací vrchnostenského dvora a s následnou parcelací pozemků pro nově vznikající Novou Ves.

Tříkrálová sbírka

Lukovský ples

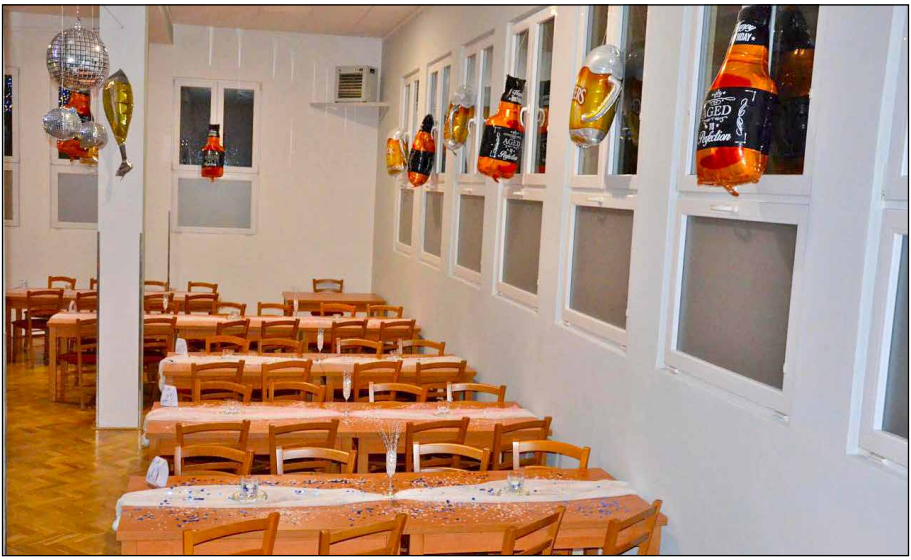

Lukovský masopust, dětský karneval

Velikonoční hrkání

Čaroděj cup, pálení čarodějnic

MĚSTYS LUKOV

Rybářské závody

Lukovské odpoledne

FERNO

Slavnostní otevření COOP

TIRÁŽ: Lukovský zpravodaj je registrován u Ministerstva kultury ČR pod číslem E 24 291. Vydavatelem je městys Lukov, č. p. 92, 669 02 Znojmo 2. IČO 00636843. Vychází dvakrát ročně, v lednu a v červenci. Je určen pro obyvatele Lukova, do každé domácnosti zdarma. Náklad: 130 kusů. Neprodejné. Přetisk jen se souhlasem vydavatele. Autoři textů: Marek Langer, Vladimíra Hochová, Ondřej Šrámek, Ing. Josef Hrubý, historická příloha Karel Janíček, autoři fotografií Jana Langerová, Jitka Mitysková.

Děkujeme Vám

ZA PODPORU, DŮVĚRU A SPOLUPRÁCI V UPLYNULÉM VOLEBNÍM OBDOBÍ

Vážení spoluobčané,

na závěr tohoto volebního období bychom Vám chtěli z celého srdce poděkovat za důvěru, podporu a spolupráci, kterou jste nám po celá léta projevovali. Velmi si vážíme každého povzbudivého slova, nabídnuté pomoci i věcných připomínek. Díky Vám jsme měli motivaci věnovat svůj čas a energii práci pro náš městys.

Děkujeme také všem, kteří nám svou důvěru vyjádřili v letošní anketě a znovu nás navrhli na kandidátní listinu pro nadcházející komunální volby. Vaše podpora pro nás znamená opravdu mnoho a o to těžší bylo rozhodnutí, které jsme po dlouhém a nelehkém zvažování přijali. V nadcházejících volbách se již o další mandát ucházet nebudeme.

Rozhodujícím faktorem pro nás byla proměna atmosféry, ve které jsme veřejnou službu v posledních měsících vykonávali. Veřejná služba přirozeně přináší odpovědnost i složitá rozhodnutí, která se nemusí líbit každému. Rozdílné názory jsou běžnou součástí veřejného života a každé rozhodnutí jsme se vždy snažili přijímat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, s ohledem na rozvoj našeho městyse.

S těžkým srdcem jsme však sledovali, jak se z veřejné diskuse vytrácela vzájemná úcta, respekt a obyčejná lidská slušnost. Věcnou debatu příliš často střídaly osobní útoky, nepravdivá obvinění a zkreslené informace v regionálním tisku, které události nepopisovaly v jejich skutečných souvislostech.

Přesto odcházíme s čistým svědomím a vděčností. Společně s ostatními zastupiteli jsme měli možnost podílet se na projektech, které budou našemu městysi sloužit ještě mnoho let. Výsledky naší práce ponecháváme na Vašem posouzení. Sami odcházíme s vědomím, že jsme se po celou dobu snažili jednat poctivě, odpovědně a v nejlepším zájmu nás všech.

Ze srdce děkujeme všem, kteří nám po celou dobu věřili, podporovali nás a dokázali ocenit naši práci. Vaše důvěra pro nás byla nejen závazkem, ale také velkou oporou. Našemu městysi ze srdce přejeme, aby se i nadále úspěšně rozvíjel a aby v něm vždy převládaly vzájemná úcta, slušnost a ochota hledat společná řešení. Právě tyto hodnoty jsou tím nejlepším základem pro naši společnou budoucnost.

S úctou a vděčností

Marek Langer
starosta

Vladimíra Hochová
místostarostka